

1815				1816			
Wijken en van Leden	Inwoners	Stad en	Inwoners	Stad en	Inwoners	Stad en	Inwoners
A. 2	1	A. 46	1	B. 27	1	B. 65	0
" 5	7	" 47	5	" 28 ledig		" 66 ^{worden} afge- gevoerd	1
" 9	6	" 73	5	" 30	2	" 77	1
" 10	1	" 74	3	" 31	2	" 79	1
" 11	1	" 75	1	" 32	1	" 80	2
" 12	3	" 77	9	" 33	1	" 81	4
" 13	3	" 78	8	" 36	6	" 82	3
" 17	2	" 87 1/2	1	" 37	6	" 83	4
" 18 Gemeente		B. 1	2	" 38	1	" 86	2
" 20	7	" 2	2	" 39	2	" 90	4
" 21	5	" 3	5	" 40	2	" 91	1
" 22	2	" 5	4	" 41	2	C. 7	1
" 23	3	" 6	2	" 42	4	" 8 p. huis	
" 25	8	" 7	2	" 43	3	" 9 ledig	
" 30	3	" 8	6	" 47	4	" 10	3
" 31 ledig		" 9	5	" 48	5	" 11	4
" 32	6	" 10	3	" 49	3	" 14	5
" 33	1	" 11	5	" 50	3	" 18	3
" 34	6	" 12	6	" 51	3	" 22 v. 16 wordt afgevoerd	
" 37	3	" 13	3	" 52	3	" 20	6
" 38	2	" 14 ledig		" 53	5	" 30	3
" 39	3	" 15	1	" 54	4	" 31	4
" 40	6	" 16	3	" 55	9	" 32	1
" 41	3	" 18 ledig		" 56	2	" 32	4
" 42	3	" 19	1	" 58	4	" 33	4
" 43	7	" 20	5	" 60	3	" 34	5
" 44	5	" 22	4	" 61	6	" 35	4
" 45	8	" 23	9	" 62 ledig		" 37	5
" 46	10	" 24	2	" 63	8	" 44	2
" 44	2	" 26	5	" 64	7	" 49	7
38	126	30	114	30	117	29	77

Instructie voor de doodgraver, van 5-6-1769, geschreven door secretaris Swalue.

1. Alleen de doodgraver mag een graf maken.
 2. Wie iemand wil laten begraven, moet de doodgraver daar een dag van te voren van in kennis stellen, zodat hij een graf kan maken. Als het graf dan niet klaar is, krijgt de doodgraver een boete van 3 Car. gulden, die bestemd is voor de armen.
 3. De doodgraver mag geen doden in "Onregte graven setten". Hij mag een graf pas openen als hij zeker weet, dat de aangever daar her recht toe heeft.
 4. Als het grafregister op orde is, moet hij eerst bij de houder van het kerkeboek informeren.
 5. Hij mag zonder toestemming van de eigenaar geen kisten breken of in stukken slaan.
 6. Hij moet, 's morgens op de dag van de begrafenis, tijdig een baar voor het sterfhuis bezorgen.
 7. Hij moet toezicht op de baren - zowel stadsbaren als gildebaren - houden en defecten melden.
 8. In de kerk moet hij de stoelen opruimen en weer plaatsen.
- Voor banken, die hij niet alleen kan "beredden", mag hij een timmerman vragen.
9. Hij moet de graven in de kerk vlak en slecht houden. Hij moet het nodige zand zelf betalen.
 10. Hij moet het gevloerde kerkhof ook effen en egaal houden en hij moet het voetpad het hele jaar wieden en schoonhouden.
 11. Hij moet het groene kerkhof ook vlak houden en 2 keer per jaar maaien. Er mag geen vee op lopen.
 12. Hij moet de goot achter de kerk open maken tot een bekwame waterlossing.
 13. Hij moet bij alle preekbeurten de klokken in het tweede geluid helpen luiden en in de kerk op het orgel de puisters treden. Hiervoor krijgt hij 10 Car. gulden van de stad.
 14. Hij moet de regering respect en ontzag bewijzen.
15. Salaris. Voor het ligten van een enkele steen: f 1,10, -
 „„„ dubbele steen f 2,10, -
 een steen voor 3 graven f 3, , -
 Voor het maken van een graf, 1 diep f 3, 2 diep f 5 en 3 diep f 7.
- Het maken van een graf onder de Magistraats-, Vroedschaps-, Officiersbank of in het Vierkant kost f 1 meer.
- Voor iedere kist die geligt moet worden mag hij f 1 rekenen.
- Voor de graven van kinders boven het steen ligten:
- Een kind onder de arm gedragen f 1, 10, -
 Met kleine baar f 2, 10, -
 Voor het ligten van kinderkisten f -, 10, -
- Op het gevloerde kerkhof:
- Voor het graf van een oude dode f 2
 Voor een oude dode 2 diep f 3.
 Een kind onder de arm gedragen f 0, 15, -
 Met kleine baren f 1, -, -
- Op het groene kerkhof:
- Een oude dode: 1 diep f 1, 2 diep f 2 en 3 diep f 2, 10, -
 Een kind onder de arm f -, 10, - en een kleine baar f -, 12, -.
- Het ligten van kisten op beide kerkhoven kost de helft van het ligten in de kerk.
- Voor het graf van een drenkeldode mag de doodgraver f 1 rekenen
 en van een arme dood f 1, 4, -
- Indien het rekje op de kist gebruikt wordt mag hij daarvoor 10 stuivers nemen.

's Winters bij gladheid moet hij op verzoek strooien. Hij moet zelf voor zand zorgen en mag per kruitwagen 4 stuivers nemen.

70-01/181

brief aan vuylen
voorde alle
Edgans, wegens
wandevoor

15-2-1719

Wijgevoorende
Alsoo ons daegelyc vele heagten voor
komen, of het wandevoor van alle Edgans
wopens Sijn pligt, als Vuylen's Voerde
desen Stede, Wala in wij willen. Voordie
tot beten nakominge Sijne Justitie
So is t dat wij dinselven Ondommenen, gelyk
doen by disen Omme van nu voortaan
eenmael des weep, in alle de menquantien
van dese Stad, dinselven Steden, wegen
de wallen voor, en agten om, mitsgades
de Vuylen's bakken, en Lechten, ondentelyk
te Lijvenen, en Schoontenaken, en het
Vuylen's te Voeren, en Buengen, daer en
ten plaetse het door onsen Bouwin
Sal worden geondomeent: Die wij by disen
daer tot Committenten, en dientenreffens
Specialij authoriseren, Omme den Vuylen
men Voort: Sijne Justitie, en dese onder
Ondre in al Sijn delen, en leden pinctuelij
te doen observeren, en naekomen
in cas van Onwilligheit, off Wandevoor
in desen, ten eensten Aenklagte van des
Ons gecommitteerde, Soeding te proceeden
als naer bevinginge van Saken. Voort
Sal worden te behenen, gelastende Voerde
Onsen ordinairre exploitien dese Ondom
nantie hem alle Edgans ten spoedigste
te justieren — alles met Justitie
en elais in formey Actien. Havonden den
15^e February 1719

De proff

ondomeent van de Poortien
van de Stads poort

deselven Buengen, en
goten daeromtrent Lijven
en haer te holden of penen
van arbitraire Conventie
Actum in dato uto:

Med Aelb: Bouwstaende dattet
he b in d'edgans bodde te staven
aan de Stads Vuylen's Voerde, a
poortien gemintueent, Actum
Havonden d: 20^e februy 1719 dit
voor elais — Paarsma

Sen Andie v. Burgmaer Voort:

Paarsma

geweest

Instructie voor de brandmeesters te Stavoren

Art : 1

Zoo ras de brandmeesters gewaar worden dat er ergens in de stad brand ontstaan is, zullen zij zig aanstons naar het brandspuithuisje begeven, en zorgen dragen dat de brandspuit met zijn toebehoren ordentelijk en spoedig naar de plaats daar de brand is, gebragt wort.

Staat gescheven als Spoit.??

Art : 2

Bij de brand koomende, zal die in wiens quartier de brand is, gehouden zijn in het huis daar het ongeluk is te gaan, en naukeurig regard nemen op wat wijze de slang best bij de brand zal kunnen worden gebragt, en daar toe aanstons de noodege order stelle.

Art : 3

De brandmeester van het volgende quartier zal ondertuschen orderstellen, dat de slang aan de keetel word vast gemaakt, en volgens goed vinden van de eerste brandmeester geleid worde naar de plaats afwaar de spuit het meeste nut sal kunnen doen, en ondertuschen alle mogelijke zorg dragen dat op de slang niet getreden word, of eenig ongeval aan geschied.

Art : 4

De volgende brandmeester zal ondertuschen Sorge draage, dat de maniering meede aan de keetel word vast geschroeft, en zoo verre worde uijtgelegd als nodig is, om de bak op de waters wal zoo mogelijk te doen staan.

Art : 5

Waar na deselve Sorge moet dragen dat er continueel eenige emmers vol water in de keetel worden gebragt, opdat deselve altijd van water wel voorzien sij, als meede dat de zuigers te regte in de pompen gedaen zijnde, in ider pomp een emmer vol water gegooten worde om aan de gang te maaken.

Art : 6

Zoo ras de keetel vol water is moet de brandmeester die bij de spuit is, eerst eenige slaagen langzaam laten pompen, opdat zoo er eenige bogten in de slang mogten zijn, de zelve te regte kunnen worden gebragt, of zoo er eenige openinge was dicht gemaakt maar alles wel sijnde moet continueel met Sorge gepomt worde, en wel Sorge dragen dat de keetel altijd van water voorzien is, om bij gebrek van dien de pompen niet te beschadigen.

Art : 7

De laaste brandmeester zal bezorgen dat het waater met de leeren emmers ordentelijk in de bak gebragt word, en dat de ledders wel worden gezet.

Ladders ??

Art : 8

En opdat alles ordentlijk toegaat dient er een dubbele reegel volk te zijn , en dan aan de eene kant de volle emmers voorwaats , en aan de andere de leedige te rugge gegeven worde , en sullen alle des stads suppoosten en die eenige kleine bedieninge hebben gehouden zijn zig altoos bij de brandspuit te vervoegen , wanneer de zelve gebruikt word , en des brandmeesters order in alles na koomen poene van cassatie

Art : 9

?? niet echt duidelijk

Bij aldien de spuit verplaats moet worden zal zorge worden gedraagen de slang altoos op te neemen , en niet op de grond te sleepen 't welk de derueteurs van de trompet moeten doen , die altijd bij de slang moeten zijn om de orders van de eerste brandmeester af te wagten.

Art : 10

??

Een ider brandmeester zal zijn brandstaff in de hand moeten hebben , om van de andere omstanders onderscheiden te kunnen worde.

1 of 2 ffen

Art : 11

De brand geblust sijnde , zal de spuit nog eens worden geprobeert , en bij aldien daar aan't een of ander mogt haperen sal zulx worden genoteerd , om aanstons verholpen te worden , en dus de spuit altijd in order te hebben.

Art : 12

De brandspuit zal niet eerder wederom worden afgevoerd als na dat de twee brandmeesters alles naukeurig in't huis daar 't ongeluk geweest is zullen hebben gevisiteert enen bevonden de brand volkoomen geblust te zijn.

??

Art : 13

De brand geblust en de spuit weeder geprobeert sijnde sullen de zelve brandmeesters zorge dragen dat de spuit van waater ontleedigt en afgespoeld sijnde , over een van stokken van pomp worden gehangen en zoo door twee mannen op hun schouders na de kerk dragen

Art : 14

Afwaar de wagmeester en bierdragers zelve sullen ophangen om te drogen , gelijk zij mamiering meede zullen doen , en het een en ander droog sijnde sullen zij de selve weederom in het huisje op der zelve plaats brengen.

Art : 15

De tweede paar brandmeesters zullen zorge dragen dat de spuit van water ontleedigt zijnde weederom naar 't huisje gebragt word , wanneer de zuigers uijt de pompen genoomen , ergens in de schaduw om te drogen moeten opgehangen worden

Art : 16

De zelve zullen bezorgen dat de mamiering van de ketel were los gemaakt en afgespoeld, en met het stoeltje en bak ook na de kerk werde gebragt om te drogen.

Art : 17

Als de brand geblust is, zullen de zoutmeters en ratelwagten bij cassatie van hunnebedieninge gehouden zijn alle brandemmers bij elkanderen te zoeken en der partij na de huizen brengen, alwaar de zelve bewaar worde moettende zijn, op 't stadhuis 42, buiten in de stadsherberg 42, op't zuid bij de poort 42, op het noord bij de poortier 42, In de Gootte baan 6 en in de zuider brouwerij meede 6 En op dat die emmers onderkent kunnen worden zullen de selve gemerkt zijn als volgt, als die op't stadhuis ST, die bij de zuider poortier Zuid bij de Noorder poortier Noord die bij de baan Baan, en die in de zuiderbrouwerij BR en bij ladien eenige emmers weg geworden waaren zullen zij de zelve des anderendaags wederom moeten opzoeken.

Art : 18

De brandmeesters sullen gehouden zijn één maal in't jaar in't midden van de zoomer met de brandspuit te excerseeren, als meede verzorgen dat de slag met het daartoe geordonneerde vet worde gesmeerd, het welk door de adsistenten sal gedaan worde die ook vorders de spuit slangen mamiering zullen schoonhouden en stoffen, alles voor behoorlijk daghuir uijt de brandspuitgelden te betaalen.

Art : 19

De brandgereedschappen dieez mogten manqueren of devect zijn zullen de brandmeesters laten maken en voorts onderhouden uijt na te noemen beurs.

Art : 20

Op dat zij nu een beurs zullen hebben daar toe dienende zullen zij alle jaaren in de maant may of wat laater formeeren een omschrijvinge van brandspuitgeld na heneur van opgemaakte wagtrol die hun ten dien einde zal worden ter handgesteld, zullen zij per wekelijks oortie in de wagtrol op een jaarlijkze steatves in hunne rolle stellen, en de buiten luiden welke niet in de wagtrol staan zullen zij na binlijckheit schikken, nemende altoos agt dat huizen en fabrieken, daar veel brandstoffen behandelt worde, wat meerbelaalen, en zullen zij dit laten ophalen door eene door hun daar toe aan te stellen voor een klein douleurs en de brandmeesters zullen selve geen andere voordeelen genieten als vrijdom van brandspuitgeld en een vrije sitplaats in de kerk in de officiersbank, daar de kerkdienaar hun des winters stooven zal bezorgen.

Art : 21

De brandmeesters zullen ider een sleutel van het brandspuithuisje hebben, en de zelve altijd op een seekere vaste plaats in hun huis leggen om altoos voor handen te zijn.

Art :22

Tot het admeestreen der penningen sullen de brandmeesters onderhun een rentemeester en scretaris verkiesen, dogsullen de niet van de penningen disponeren als met goedvinding van de president en overige brandmeesters en zal de verteringe t'elken reise dat de spuit gebruikt wert niet hooger mogen loopen als drie gulden buiten de rixdaalder van de sjouwers

Art : 23

Een heer uijt het midden van de magistraat daar toe verkoren zal praesedent zijn van dit collegie en zonder zijn goedvinden zal niets besloten worde, dog de zelve onbillijk weigerende zullen de brandmeesters sig aan de vollen raad mogen adresfeeren.

Art: 24

Een brandmeester in een of ander gedeelte van zijn plicht manquerende zal bij goedvinden van den praesedent en de overige worde geboet, dog daar meede niet te vreedn zijnde zal hij zig dan bij den raad in 't ongelijk gesteld word, zal hij vervallen zijn in de boete van ses guldens sullende in alle gevallen parate executie plaatshebbe

Art : 25

Zij zullen de magestraat alle behoorlijke respect bewijzen, en de ordres die hun achtbaare dan hun niet relatie tot hunne bedieninge geven nauwkeurig nakoomen

Aldus

Aldus voorenstaande instructie bij resolutie van den 22^e may 1765 voor de brandmeesters der stad Stavoren geordeneert en gearresteert toirconde stads zeegel adcauses beneevens de verteekeninge van prauses brandmeester en scretaris

Actum Stavoren den 23^e may 1765

Was getekent J. de vries

J. Binkes

Instructie voor de Stads Roepen te Stavoren.

Art. 1.

De Roepen zal gehouden worden de Magistraat en
Vroedschap, alle Respect, Eere en gehoorzaamheit
te bewijzen.

2.

Deselue zal toe een Jaarlijks Tractement ge-
nieten ten Laste van de Stad des Caroliguldens,
Zonder wijders.

3.

En daarvoor moeten Trouwen en uitroepende
het gene hem door Magistraat of Jegeringe zal
worden belast, Zonder voor het selue ietste
declarenen.

4.

Van iemand particulier versocht wordende iet door
de Stad om te Roepen geniet hij twee Stivers, en
Loo en trouwslag bij Rant des Stivers, des de uitro-
pinge doende op alle plaatsen daar Dulp gebrui-
lijk is ook buiten de Stad bij de Kint, bij pene van
een daalder.

5.

Die in de Week behalven Zaterdag, alhier met
Enigen waren ten Markt komd, zal gaander Roepen
betalen twee Stivers, des die dan ook verplicht sijn
de uitroepinge daar van te doen t de Coopsman
begeert.

6.

De Roepen zal al het gene hem word aangegeven,
aanhoudt uitroepen bij pene als art. 1. dat indien hem
enige zaken mochten worden aangegeven wel het hem
dagte niet airbaar te zijn iet te Roepen, sal hij dan
op alvorende advies vragen vande Braderende Ber-
gen en sijn daar na gedragens.

En indien hij mede na voorgaande communicatie
is aangesteld tot Ordinaris. Jaeger en Gilde kragt
van het Amsterdammer Veer, Zal hij gehandeld zijn
het Voortch. Veerschipper's Gilde, als Bode met
Behoorlijke Respect en gehoorzaamheid te bedienen
en in deelen Obediëren, de orders van de Praesident
en Overlinden van Voortch. Gilde een Jaarlyke
Tractement van Ses Caroliguldens.

8.
Vanneer hij Smorgend liet afvaren van de Veerman
roepd, Zal hij voor ieden roeping genieten twee Stines,
dader niet meer betaald worden, als er Wedertlyk ge-
schieden; En indien de Veerman niet Zal varen, en
hij daar af ^{de roeping} voortkennid afdreange, Zal hij niet roe-
pen en dier ook niet hebben te Eischen, Welken staan
de dat de Oorzaak, Maaron de Veerman niet
vaard, wettig maed Zijn, en bij de Magistraat
goeskeind, andersints Zal hij Zijn roepersgeld
voor twee roepingen Evenwel mogen Eischen.

Ingevolge Resolutie vanden 21. Maars 1765. is de de Instruc-
tie geëstrahiert, iiddie van Docke. Keind vanden 5. Junij
1763. daar tegens door and ondergeschreiden Gecommitteer-
den geconfranteerd, en spelyk daar mede bevanden te
accorderen, Overzulx kan de selue zo als hier boven
staad, altoes in forma worden uitgegeven, actum den 23.
maars 1765.

In Kennisse onse Vanden.
(was ges.) Janwe P. Crauer,
Pier Hemjensind, W. Halterberg,
B: Taan, P. Binckes,

R.A.F. no.183 en 184 en resolutieboek 19.

Processen-verbaal met bestek en voorwaarden van aanbesteding, rekeningen en andere stukken van verschillende werken, 1613-1802.

Het betreft o.a.: onderhoud van de zeedijk, haven, bruggen, stegen, stadsmuur, stadsgracht, stadsschool, stadhuis, aanleg vismarkt, kerk en toren, besteding kaarsen en olie voor stadhuis, kerk en lantaarns, schoonhouden van straten en wallen en het onderhoud van de sluis. Dit laatste was ten laste van Staveren samen met de contributie Wymbriseradeel c.a. en Hemelum Oldephaert en Noordwolde c.a.

183 is van 1613 tot 1797 en **184** is van 1717 tot 1724 en van 1754 tot 1802.

Hieruit:

1613.

De sluis is in slechte staat. Dit is een gevaar voor het land.

1652.

Onderhoud van de Noordersluis. Droogleggen.

1660.

Verzoek aan G.S.om een subsidie van *f* 50.000. Door de storm zijn de wierdijken zwaar beschadigd. Het hele land loopt gevaar.

1674.

Aanbesteden van 2 paar nieuwe ebdeuren voor de Noorderzijl.

1682.

1. Reparaties aan de vissershaven. Reparatie van het Zuydergroothoofd van de zijl, aan de zuidzijde der zijl.

2. Van het hoofd tot aan de zijl. Men gebruikt 5 duims spijkers. Ook aanaarden.

3. Aan de zuidzijde van de zijl. Bij 't verlaat langs een rim van 9 duim breed en 5 duim dik bevestigen met 1½ ponds rongen. Ook reparaties aan de kant van Garbrand Jans huis en van de hoek van de binnenhaven tot aan 't Gewaeckhuis en van 't binnen vaste pael af. (?)

4 Bij de Zuiderpijp. Opnieuw opmetselen en het paalwerk repareren. Het paalwerk achter de erven van burg. Gale Hamckes aan de Dwinger repareren. Ook bij de Koepoort en t.o. de helling en bleek het paalwerk repareren en stoppen net als bij de Zuiderpijp.

Palen langs de Noorderdwinger repareren, als mede de Noorderpijp.

De stadsdijken verhogen tot aan de Hemelumerdijken, op het noord der stad.

Kosten *f* 1464,4,-.

Pytter Sierks Coyker nam een gedeelte aan, nl de Zuiderhaven. Dit ging bij strijckgeld. Hij nam het werk eerst aan voor *f* 500. Joucke bood lager en Coyker kwam op *f* 270 uit. De andere gedeelten gingen ook via strijckgeld en bieden.

1690.

Aanbesteding van paalwerk bij de Vissershaven, de Zuiderpijp, bij de Koepoort en de Noorderpijp.

1697.

Bestek voor 2 nieuwe ebdeuren in de Staverse sluis.

1700?

Het slaan van 5 roeden nieuwe paal aan de Schildijk bij de beugel.

1702.

Bestek voor de Noordersluis door de contribuanten voor 2 nieuwe buitendeuren met 2 wippen of swengels(?) . Bij strijckgeld en met borgen.

1704.

Uitwerken en opnieuw slaan van enige roeden palen bij de Zuiderhaven.

Gecommitteerden: de burg. Binckes en Wiarda.

Aannemer Sipke Sallings. Ook weer via strijkgeld.

1705.

Dichtslaan van het glop achter Wiarda 's huis.

1717.

De dijkgraven besteden aan: 2 nieuwe binnen- of vloeddeuren in de Noordersluis. Strijkgeld.

1720.

De dijkgraven besteden aan 2 nieuwe buitenvloed- of schuddeuren.

1722. 16 sept.

Aan de zuidkant in de vissershaven, dit is de Zuiderhaven, op de laatst geslagen paal een regel paal ter lengte van 6 roeden aanbrengen.

1723. 11 juli.

Enige roeden nieuwe paal langs de zeedijk slaan. Vanaf de Zuiderhaven tot aan de Raadhuisgang.

1724. 15 juli.

Publiek aanbesteden van 21 roed stadszeedijk even ten noorden van de Roggemolen. De dijk verhogen en verzwaren net als H.O. De kruin moet 6 voet breed zijn. Onder aan de dijk een berm van 24 voet breed. Bij de dijksvoet langs een vaart slatten van 40 houtvoet breed. Als de vrijkomende grond geschikt is mag deze voor de dijk worden gebruikt. Eerst moeten de zoden worden afgestoken, zodat deze voor de dijk kunnen worden gebruikt.

1728. 3 jan. Res. 19.

De nieuwe muur bij Scharneburg op het zuiden der stad moet gerepareerd worden. Hij is zo laag, dat de mensen er over kunnen klimmen. Om dit te beletten moet hij op hoogte en zwaarte worden gebracht.

1728. 13 jan. Res. 19.

De stads 9 roede zeedijk bezuiden Staveren, aan de nieuwe muur is nog niet betaald. Er zijn nog schulden van zoodgelden e.d. Er moet meer geld worden genegotieerd.

1728. 15 aug. Res. 19.

Op beide einden van de zeedijk achter de stad zal een slagboom worden geplaatst. De 3 sleutels berusten bij de burgemeesters. De bommen kommen op slot van 1 april tot 1 oktober. Ze mogen alleen worden geopend in geval van nood. Zo kan de dijk in de winter niet meer worden verreden.

1733. 5 juni. Res. 19.

In de afgelopen winter is de muur op het Zuideinde erg verzwakt. Kans op inbreuk. Zo vlug mogelijk repareren. Voor de bres in de muur een beugel palen slaan.

1733. 15 juni. Res. 19.

Achter Scharneburg, nevens de nieuwe muur enige roeden palen slaan.

1733. 27 september. Res. 19.

De Ged. van Friesland willen een dam in de gracht slaan, om bij een dijkdoorbraak nevens Pyter Schildykjen het water te keren en deze hoek van de Provincie voor inundatie te bewaren.

De kosten zijn voor het land. Het onderhoud voor de stad. De stad moet dan ook de kosten voor het onderhoud van de hoge muur nevens de Lijnbaan overnemen. Staveren gaat accoord.

1733. 5 okt. Res. 19.

Wegend de slechte toestand van het paalwerk aan de zeedijken, worden voor de Noorder- en de Zuiderpijp valdeuren gemaakt, om bij een eventuele dijkdoorbraak het water buiten de stad te kunnen houden.

1734. 25 jan. Res. 19.

De Stadswerken aan zee zijn geriuneert door storm en het "schadelijk en verderfelijk zeegewormte" dat het paalwerk doorknaagt. De stadsfinanciën zijn uitgeput door extra uitgaven en kosten "nu sedert een jaar a twee dat het noyt gehoorde zeegewormte gegrasseert heeft aan hare zeewerken". Staveren wil om hulp aankloppen bij het land.

1736. 18 mei. Res. 19

De bruggen van de Noorder- en Zuiderpoort zijn in slechte staat. Repareren "en de wipbrugge weg te neme en in plaats bequame hekken te maken".

1736. 2 okt. Res. 19.

Achter de stad 10 roede nieuw paalwerk om de stadsaardwerken en zeedijk te bewaren. Palen van 21 voets ondermaats hout, op plaatsen waar dit nodig is. Verder het steenwerk aan de Zuiderhaven met enige lasten balsteen verzwaren.

1737. 6 april. Res. 19.

Ingezetenen aan de westkant, bezuiden het raadshuis hebben hun **stakettingen** ingetrokken. Hierdoor slaat bij harde wind water over de zeedijk en staan hun erven en die van hun bureen blank. Ze moeten deze stakettingen binnen een maand terugplaatsen. (houten palen).

1739.

Slatten haven.

????.

Bestek aardwerk aan de zeedijk.

1747. 5 dec. Res. 19.

Door storm grote schade aan paal- en aardwerk achter de stad. Zo vlug mogelijk herstellen.

1760. 1 juli. Res. 19.

Er wordt een nieuw bestek voor de Noorderpoort gemaakt.

1760. 13 nov. Res. 19

De zeedijk bij 't Klif is door de laatste storm gevaarlijk geworden. Advies aan Sixma vragen.

1765.

De stads stenen brug voor het raadhuis afbreken en op de oude fundamenten een nieuwe piep opmetselen.

Van de zuiderpoort de vleugeltjes, de rollagen en steenhokken op de wip herstellen.

De bruggen nevens het Steegje, bij de brouwerij, bij de Zuiderhaven, achterom nevens de Wijde Steeg, aan de Schuinstraat en de Vrouwenbrug herstellen. Nieuwe planken, palen of teren.

Een nieuwe Koepoort bouwen. Tot 7 voet afbreken en weer opbouwen.

Bij de Koepoort wordt ook een keer " het secreet daar neven staande" genoemd.

De brug bij Hempenius afbreken en weer opbouwen.

De kozijnen van de stadsschool bij de Toorn verven.

Bij de school op 't zuid een nieuwe goot aanbrengen.

Aan het baanspad van burg. De Vries 9 stoppalen te slaan.

1767. 20 mei.

Publieke aanbesteding van het schoonhouden van de stadsstraten en bruggen voor dit jaar, in 2 percelen.

1. De raadhuispost, de straat van het Stadhuis en van het magazijn, de brug bij Pieter Martens en bij de zuiderhaven, de zogenaamde Blom Brug, de straat agter het Kerkhof, de brug bij het weeshuis, het stegertjen bij Jelle Oosterling en de brug bij de brouwerij.

2. De oude Kerkesteger, de brug bij burg. Hempenius, de brug bij Nis Dirks, de zoogenaamde Blauwe Brug, de steger bij Willem Jans, het stegertjen naast het huis van Sytse Walles, de paden van de hoge Brug en de Wijde Steger van voor om af tot aan de Schans.

1767. 3 dec.

Afgraven van de stadswal bij de Koepoort. De stenen van de oude poort afbikken en naar het magazijn brengen. Het puin bij de stadsschool en de kerk opruimen.

1768.

Bestek van een nieuwe beugel paal agter Stavoren.

Van 't secreet agter 't Raadhuis op d' zeedijk zuidwaarts aan ter lengte van 6 roed.

Een andere keer staat er: "Aan de Zeedijk agter de Stad tegenover de Ratelaarsgang van 't secreet af gerekend

1769. 10 juli.

Een stadballastkaay aanleggen bij de Koebrug.

Een nieuwe bart of post leggen buiten bij de haven.

Bij de zuiderhaven de straat vanaf Marens Coopman tot voorbij Willem Jacobs repareren. De balsteen wegnemen en achter het stadhuis brengen. Bestraten met steenkiesel en fijn puin.

1770.28 juni.

Werk aan zeedijk en Zuiderhaven.

Bij het pomphok van de keet van Pieter Martens $3\frac{1}{2}$ roede beugel vervangen.

Aan de wip van de Zuiderbrug een nieuw hoofd en 2 nieuwe carbiels maken.

Achter de kerk in de hoek bij de kerkekamer een dwarsen muur opmetselen tot een beenehok.

De brug bij de noorder waterpoort afbreken.

1769. 23-10.

Aanbesteding van 2 nieuwe glasramen onder het afdak. Ietste(?)Nisses neemt aan voor *f* 49.

1770

De toren repareren. Nieuwe balken. Ook boven de klokken.

De kleine klep van de brug bij de Koepoort vervangen.

Aannemers Wiebe Meijes en Uilke Pieters.

1770. 24 november.

Aanbesteding van een nieuwe vismarkt. Dit is een huisje met een schuin dak van $6\frac{1}{2}$ bij 5 voet, waarin (of waarbij?) een tafel en 2 visbanken.

Bestek van een nieuwe modderkaai bezuiden de Zuiderpijp.

1771.

Een nieuwe brug nevens de Dubbele Buurt maken. 2 keer teren en daarna met schil bestrooien en dit aanstampen.

De brug bij de Zuiderhaven repareren. De bruggen bij de wed. Pieter Martens en Nis Dirks repareren.

De stadsschool in de Dubbelbuurt opknappen: Lood in de gevel inmetselen. De stoep en de rollaag herstellen. De vloer tot aan de stoel toe vervangen. De stakkagie om de tuin repareren.

1772.

Reparaties aan de nieuwe muur aan de zeedijk. Palen aan de buitenkant tegen de muur slaan en schuin afzagen en met een 2 duims plank bedekken.

Een nieuwe brug op het Noord aan de Schuinstraat. De noorderklip opmetselen en de losse stenen in de zuiderklip vastleggen. Aan de zuidkant onder de brug een secreet maken zoals behoort.

1774. 9 mei.

De vuurtoren repareren. Van de brug op 't Noord bij de huisinge van Olof Gerrits beide borstweringen opmetselen. Van het stadsschoolhuis van Idts Doedes de stenen schoorsteen door een houten schoorsteen vervangen. Net zo bij de stadshuisinge van Thomas Treslong. (Thomas was ook schoolmeester).

Aanbesteding van puinruimen bij de Kerksteeg en het Raadhuis. Voor *f* 22,10,-.

1774.

2 nieuwe buiten of vloeddeuren. Er is een rekening van Jacob Jans, castelein in de Witte Arend van f 129, 4,-. voor gemaakte verteringen.

1775. 21 jan.

1. De muur achter het Raadhuis om het schaapehok en het secreet wegbreken.

2. Het gewezen brandspuithuisje en nu wachthuisje verplaatsen naar de overzijde op de stadswal, nevens de Kerksteeg.

3. Het wagenpad op het noordend naar de zeedijk vanaf de Poortstraat zover als het te hoog ligt een voet afgraven.

4. De dijk of wagenpad buiten de Zuiderpoort, beginnende bij het brugje van de Zuidermeer tot aan de poort met puin ophogen.

5. De balstenen uit de straat bij de Zuiderhaven opnemen en de straat opvullen met stadspuin.

1775. 8 juli.

Het noordelijke afdak aan de kerk repareren. Zowel de noordmuur als de zijmuren en het dak en 2 nieuwe ramen plaatsen.

De aannemer zal de muur tussen het kerkhof en het erf van burgemeester Antje Rommerts, zoverre niet goed geoordeeld word, moeten wegbreken, de oude steen moeten schoonmaken en van deselve zoo verre toereikende is en vervolgens van nieuwe steen een muur weder opmetselen van deselfde swaarte als de oude en ter hoogte van 3 voeten boven de grond van het kerkhof als het geslegt zal zijn.

Het kerkhof bezuiden het gangpad slechten en op verzoek paaltjes of stenen plaatsen. de eigenaars van de graven moeten deze stenen of paaltjes klaargemaakt aan leveren.

Een andere keer wordt gezegd: " De hardsteen van de Ringmuur om het kerkhof bij het kruis weder op zijn plaats te leggen".

Zal de aannemer op het zuid bij de brouwerij het oostelijke brugpad tot aan de geregtigheid van Jan Gerbens geheel opnemen, de vleugel wel en ter degen van onderen tot boven schoeijen en tot genoegen voorsien om het aardwerk te keren. Daarna de holligheid aanvullen en wel vaststampen met materie van de Stads modderkaij te halen en dan wederom het brugspad te vloeren zoo des behoord.

1776. 24 aug.

Het hek voor de noorderpoort repareren

Reparaties aan verschillende bruggen, zoals:

De brug agterom bij de grote baan.

De brug nevens de Wijde Steeg.

De brug nevens de Wijde Steeg agterom.

De brug nevens Reiner Pieters.

De brug agterom nevens Het Steegje.

De brug bij de Zuiderbrouwerij.

Het secreet onder de brug bij Zijtje Harmens.

De brug bij de Zuiderhaven.

Verder kleinigheden aan het huis van W. Treslong

Het huis van Idts Doedes. Het dak vanhet luifjen boven de Schotelbank op de plaats vernieuwen met 1 duims vuren. Het hok ernaast repareren. De koker van het dakglas in de school vernieuwen.

Het ringmuurtien aan de ingang van de school bij de Toorn opknappen.

Het steegje tussen wed. Walle Zytses en Rimmer Wygers vloeren met klinkers.

1777. 2 febr.

Reparaties aan de zeedijk.

Twee vrachten turf in de zeedijk vloeren. Deze met modder uit de Delft bedekken. Hierover
puin van 2 af te breken huizen.

Eén op de Dubbele Buurt, laatst bewoond door de wed. Aldert Hiddes en één op 't zuidend
laatst door Hidde Clases bewoond.

Achter het stadshuis het stek, het secreet, de trap en de leuning en de goten 2 keer blauw
verven.

1781. 24 maart.

De brug bij Gosse Uilkes repareren.

1797.

De Zuider- en de Noorderpoort repareren. Er moet een nieuwe pomp bij de Zuiderpoort en bij
het kerkhof worden gemaakt.

R.A.F. no 185.

Processen-verbaal met bestek en voorwaarden van aanbesteding met rekeningen van de Landschapswerken.

N.B. Landschapswerken of koningswerken waren werken in onderhoud bij het Gewest (het Land). Ze werden door Gedeputeerde Staten aanbesteed en gefinancierd door het Gewest. Zie in de collectie getekende kaarten op het Rijksarchief de nrs 23 en 24, resp. van 1721 en 1724.

1700.

Aan Pieters Scheensdykjen.

De hoek van de muur onder bij de kistpaal repareren met nieuwe steen en pijlaars. De binnenkant van Pieter Scheensdykje in de Blokhuisgracht schoeien.

De Veermanskaai.

Alle kisten van de zeedijk af en schter Pieter Scheensdykje tot aan de Veermanskaai opvullen met huissteen.

1702.

Pieter Scheensdykje van de muur af tot aan de Schildyck 1½ ophogen.

20 steunpalen van 18 voet aan 's Koningshoofje slaan.

De Wierdijck aan 't groteZuiderhoofd herstellen.

Het paetien ofte straat van het heck af oostwaarts 7½ roede straten.

1705.

Aan de zuidkant van PieterScheensdijk achter de uitstaande beugel een knel of kist maken.

De schoeiing van Pieter Scheensdijkje van de muur tot aan de stadsherberg herstellen.

1706.

Van 't heck bij de Veermanskaai over de graft tot aan de muur van 't blokhuis met 2 masten of zware palen de gracht sluiten. De één met een ketting aan de palen van de Schildijck vastmaken. De ander met zijn ketting aan de muur.

1707.

De éne pilaar aan de muur repareren en met cement opmetselen.

1708.

Beide pilaren van de landschapsmuur metselen. De dam in de blokhuisgracht bij de Z.W.toren lijken. 't Oude brugien op de Schans bij Hans Velsens tooren vervangen

1710.

De nieuwgemaakte kist op de hoek van het Pieter Scheensdykje opvullen.

1712.

De Veermanskaai of het bruggien.

Van de Veermanskaai tot aan de dwarskaai en vandaar tot aan de vleugel van de sluis herstellen.

P.S. Ik ben er niet zeker van of er Pieter Scheensdijkje of Pieter Scheersdijkje staat.

30 Apr. 1603

Copia

Handwritten text in a historical script, likely Old Norse or Old Icelandic, written in a cursive hand. The text is arranged in several lines, with some words written in a larger, more formal script (possibly Latin or a specific ecclesiastical script) interspersed with the main body of text. The text appears to be a copy of a letter or a formal document, as indicated by the word "Copia" at the top.

Journal

Occasioned with 7 principal
and 10 minor events

Western

at the

Acting Sheriff
March 14th
D. J. G. 37
C. G. 37

Alte von der
Stadt Stunz
reith
Richter Alth & Gumpert
v. Gmülnersdorf
Neustadt

120

Noorder - en Zuidermeer

1. ^{a.} Rekest van meijerbaas etc. v. Harren aan de fed. Staten om
 D. v. Epene, grietman v. HON., wederom aan te nemen de
 Warmere sloot alsof met te dieper, voor de navigatie tussen Harren
 en Sneek of te komen tot droogmaking van onbegrijpende ondiepe wateren en
 plannen en het geven van een vaert daardorheen, 22.12.1612.
- b. Beschikking hierop van fed. Staten, d. 22.12.1612:
 De fed. Staten geven D. Epene geveult de vaert alsof met te dieper of anders
 op te geven naaron dit niet kan.
2. ^{a.} Antwoord van D. v. Epene aan de fed. St. It. verlaant, naach hij deren
 mededeelt, de vaert niet te kunne in diepe door dit te kortlaas is en
 breuker ^{ook in het veld} niet afbreken bleesht zijn; met advies de ondiepten ^{om de vaert vlot} te ~~maken~~ laten
 vaken alsof de geschepte en meest afbreken manier, ja of febr. 1613.
3. ^{a.} Rekest van de meijerbaas etc. v. Harren aan fed. Staten om ochtoci tot
 droogmaking te plannen etc. ontrent de Warmere sloot (febr. 1613).
- b. gunstig advies van de fed. St. op dit rekest, 22.2.1613.
- c. Idem van het l. van der steden, 26.2.1613.
- d. De Staten It. gaen ook accord met het verzoek en verlenen een ochtoci van
 50 jaer (belasting) jaer, 14.3.1613.

1.

Copia

70-01/107

ter(?) citatie bij den (Gedeput)eerden/
om te dyenen op den (recht)dach/
nae pinxter voor(?) den Hove/
actum den 9e aprilis 1614/

Aen den Hove van Frieslandt/

Geven met be(hoor)licke reverentie te kennen/
de Burgemeesteren, Raedt, samt brede gemeente/
der Stede Staveren, dat sij supplianten naest eenige/
jaren verleden, verscheidentl aen d'Heren Gedeputeerden/
der Staten van Frieslandt hebben versocht ende geurgeert/
dat (de) Warnsersloet ende d'andere droge ende ondiepe/
plaetsen in de vaert tusschen Staveren ende Sneeck in de/
Gryetenye van Hemelum Oldephaert ende Noordt-/
wolden leggende, mochten worden verdyept; (omme 't)/
welck te procureren d'Heren Gedeputeerden voors./
Douwe van Epema, grytman van Hemelum Olde-/
phaert voors., verscheidentlyck belast ende geordonneert/
hebben; dye om 't selve nae te comen, in gebreecke/
bleeff tot groot nadeel van de supplianten, d'gehele/
Provincie ende verscheyden leden vandyen, in aensyen van de/
navigatie, uuytwateringe ende anders; gecauseert/
hebbende d'voors. Epema dat de verdyepege ende grawinge/
voors. nyet well d(oe)nlick was, ten ware dat sekere/
ondiepe wateren, plassen ende vlackten deur welcke/
de voors. vaerte is streckende, geheel droog ende tot/
landt gemaect(worden), 't welck hij seyde seer licht/
ende (sonder) swaricheit bij de supplianten immers bij enyge/
p..... personen (hun costen) ende periculen gedaen te/
conen zij dat anders nyet goedts ofte/
duer ...chtigh in 't van de vaert gemaect can/
worden, vermits (men) in 't water qualicken conde/
slatten ende dat (waer) anders gedyept wordt lichtel.../
weder (trespoelt) etc., waardoor de voors. gravinge/
ende verdyepege lange achterwege gebleven is ende/
de supplianten nae gedane rescriptie van de voors. Epema/
ende meer redens, ten laesten veroorsaect sijn geworden/
te versoecken octroij omme mit behulp van alsulke/
personen als sij (b.....) sullen bevinden, de voors. plassen/
poelen, vlacken ende wateren ontrent de voors. vaerte/
leggende (ende welcke) deur d'selve sijn lopende, op/
hun costen tot landt te mogen maecken ende/
in ne selve te makene landt/
te m..gen ge..... ende eygen hooge met overroepinge/
. de naeste land.....
. solden mogen/
bevinden c..... soo veell /
.
.

2.

selff off mit supplianten d'voors. land...../
..... alle oppositie dye daertoe/
gedaen solde (mogen) worden, behoerlick aff te/
ende 't voors. octroij (geautoriseert) naer(recht.....)/
nopen de welcke voors. saeck de supplianten (...) de Heren/
Gedeputeerden geadverseert sijnde op de Landtdach/
daer nae d'volmachten reprecenterende de Staten/
van Frieslandt, de supplianten verleent hebben octroij/
omme mit behulp van alsulke personen als sij te/
rade sullen bevinden d'voors. plassen, poelen, flachten/
ende wateren vooren verhaelt, tot landt te mogen/
maecken ende 't selve landt in aensyen van de costen/
te genyeten ende als eygen behouden, doch dat het/

Landschap nae verloop van vijftich yaren 't selve/
 nyuwes te mackene landt met floreem renthe ende/
 schattinge sall mogen beswaren, naer advenant als/
 andere nyuwes gemaecte landen daerontrent gelegen/
 beswaert sijn ende mits eerst ende voor het aenvangen/
 roepende alle degene hun de naeste landen daeraen/
 becrodigen ende anders geinteresseert solden mogen/
 vinden, omme indyen noodt ende voor soo veell bevonden/
 mochte worden, hun daertoe gerechticht het selve self/
 offte met de (supplianten) cum socys te doen ende laten/
 maecken(deel) alle oppositie dye daertegens/
 gedaen sall mogen werden, behoerlick aff te/
 doen ende het octroij behoerlick geinteresseert etc./
 breder blijkende bij de brieven van octroij daeraff, den/
 19 en may 1613 geexpedieert, waeraff copie hyer/
 annex veroent wordt, volgende 't welcke alsoo de/
 supplianten daer..... dat de vaerte op 't spoe-/
 delixt gemaect ende verdyept wordt ende om daer-/
 toe te comen, dye naest gelande aen de voorgemelte/
 wateren, poelen ende flackten ende d'gene anders (bevinden)/
 sullen hun(geinteresseert) geroepen om hun recht ende/
 reden van oppositie dyen sij solden mogen willen preten/
 deren teende 't voors. octroij te syen/
 ende horen behoren welcke citatie/
 ende
 supplianten voors.nyet
 (geschyen)....
 een deurwaerder?/
 principaels.

3.

principaels ontrent de/
 voors. plassen, putten, wateren ende vlackten ende ----/

te doen vermits d'eygenaers/
 vande (naest leggende) landen ende d'and...../
 geinter.....solden mogen worden d'supplianten/
 persoonlickaemelick nyet bekend sijn, (so)/
 versoecken de supplianten 't Hoff gelieve ter fine voors./
 te verlenen citatie in forma geexploiteert te worden/
 om in druck d'selve deur aenplackinge gepubliceert/
 ende geexploiteert te worden, mit dach van recht/
 voor den Hove, binnen alsulcken tijt, als 't Hoff gelieven/
 sall te prefigeren/
 offte versoecken/andere alsulcke dispositie, ter fine voors. als 't Hoff,
 bevinden sall te behooren.

REKES VAN DE STAD STAVAREN AAN HET HOF VAN FRIESLAND?
 TER- OM BEVESTIGING VAN HET HEN DOOR DE GEDEPUTEERDE STATEN (in 1613)
 VERLENDE OCTROOI OM DE MEREN EN POELN TUSSEN STAVAREN EN H.O.N.
 DROOG TE MAKEN, 1614.

(in dorso o.a. "en eene andere stukken rakende de Stavarsche Meeren").

1614

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged, slightly stained paper. It begins with a large, ornate initial 'A' and continues with several lines of text. The script is dense and characteristic of the 17th or 18th century. The document appears to be a formal letter or a record of a transaction, given the structured nature of the handwriting and the presence of a date at the top right.

[illegible]

the
 Every child who has been
 to any one of our
 very best of
 just at the
 and a gift of
 all to the